Załącznik nr 7
do Zarządzenia Rektora nr 10/12
z dnia 21 lutego 2012r.

KARTA MODUŁU / KARTA PRZEDMIOTU

Kod modułu	
Nazwa modułu	**Instalacje cieplno – przepływowe**
Nazwa modułu w języku angielskim	**Heat and flow installations**
Obowiązuje od roku akademickiego	**2016/17**

A. USYTUOWANIE MODUŁU W SYSTEMIE STUDIÓW

Kierunek studiów	**Inżynieria Środowiska**
Poziom kształcenia	**II stopień** *(I stopień / II stopień)*
Profil studiów	**ogólnoakademicki** *(ogólno akademicki / praktyczny)*
Forma i tryb prowadzenia studiów	**stacjonarne** *(stacjonarne / niestacjonarne)*
Specjalność	**Ogrzewnictwo i wentylacja**
Jednostka prowadząca moduł	**Katedra Sieci i Instalacji Sanitarnych**
Koordynator modułu	**Dr hab. inż. Tadeusz Orzechowski, prof. PŚk**
Zatwierdził:	**dr hab. Lidia Dąbek, prof. PŚk**

B. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA PRZEDMIOTU

Przynależność do grupy/bloku przedmiotów	**kierunkowy** *(podstawowy / kierunkowy / inny HES)*
Status modułu	**obowiązkowy** *(obowiązkowy / nieobowiązkowy)*
Język prowadzenia zajęć	**język polski**
Usytuowanie modułu w planie studiów - semestr	**I**
Usytuowanie realizacji przedmiotu w roku akademickim	**semestr letni** *(semestr zimowy / letni)*
Wymagania wstępne	*(kody modułów / nazwy modułów)*
Egzamin	**tak** *(tak / nie)*
Liczba punktów ECTS	**4**

Forma prowadzenia zajęć	**wykład**	**ćwiczenia**	**laboratorium**	**projekt**	**inne**
w semestrze	**30**			**30**	

C. EFEKTY KSZTAŁCENIA I METODY SPRAWDZANIA EFEKTÓW KSZTAŁCENIA

Cel modułu	Poznanie i opanowanie zagadnień związanych z zagadnieniami instalacji cieplnych i przepływowych – przede wszystkim wymianą ciepła i masy w budynku oraz problemami akustyki. *(3-4 linijki)*

Symbol efektu	Efekty kształcenia	Forma prowadzenia zajęć *(w/ć/l/p/inne)*	odniesienie do efektów kierunkowych	odniesienie do efektów obszarowych
W_01	Zna podstawy teoretyczne wymiany ciepła przez promieniowanie i jego wpływ na warunki komfortu cieplnego	w/p	IŚ_W01 IŚ_W03 IŚ_W07	T2A_W01 T2A_W03
W_02	Zna uwarunkowania wymiany ciepła w wyniku nasłonecznienia i jej specyfikę	w/p	IŚ_W01 IŚ_W03 IŚ_W07	T2A_W01 T2A_W03
W_03	Zna zasady wyznaczenia oporów cieplnych przegród złożonych i wymiany masy – szczególnie w odniesieniu to pary wodnej w przegrodach	w/p	IŚ_W01 IŚ_W03 IŚ_W07	T2A_W01 T2A_W03
W_04	Zna zasadę działania ogrzewania promiennikowego, stosowane urządzenia, zalety i wady	w/p	IŚ_W04	T2A_W04
W_05	Zna podstawy teoretyczne akustyki (wielkości podstawowe, metody korekcji, itp), charakterystykę dźwięków	w/p	IŚ_W01 IŚ_W03 IŚ_W07	T2A_W01 T2A_W03
U_01	Potrafi wykonać obliczenia zysków i strat ciepła	w/p	IŚ_U09	T2A_U09
U_02	Potrafi dobrać urządzenia i zaprojektować instalacje grzewcze i chłodnicze oraz ich elementy	w/p	IŚ_U17	T2A_U17
U_03	Potrafi dokonać analizy instalacji pod kątem emisji hałasu	w/p	IŚ_U15	T2A_U15
U_04	Potrafi integrować wiedzę z zakresu dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla inżynierii środowiska oraz zastosować podejście systemowe, uwzględniające także aspekty pozatechniczne	p	IŚ_U10	T2A_U07 T2A_U09 T2A_U10 T2A_U11 T2A_U12
U_05	Potrafi zaproponować ulepszenia (usprawnienia) istniejących rozwiązań technicznych stosowanych w inżynierii środowiska	p	IŚ_U16	T2A_U08 T2A_U10 T2A_U11 T2A_U12 T2A_U16
K_01	Jest odpowiedzialny za rzetelność uzyskanych wyników	p	IŚ_K02	T2A_K02
K_02	Potrafi sformułować wnioski i opisać wyniki własnej pracy.	p	IŚ_K07	T2A_K07

Treści kształcenia:

1. Treści kształcenia w zakresie wykładu

Nr wykładu	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1.	Wymiana ciepła przez promieniowanie: współczynnik absorpcji, odbicia i transmisji, widmowy rozkład promieniowania - prawo Stefana-Boltzmanna, Wiena i Kirchhoffa.	W_01 U_01
2.	Wymiana ciepła przez promieniowanie pomiędzy powierzchniami o różnych parametrach. Emisyjność zastępcza, współczynnik konfiguracji.	W_01
3.	Wpływ promieniowania na warunki komfortu cieplnego. Współczynnik przejmowania ciepła przez promieniowanie.	W_01
4.	Złożona wymiana ciepła. Przegrody intensywnie nasłonecznione.	W_02
5.	Temperatura słoneczna przegrody i skorygowana powietrza. Składowe promieniowania. Metody redukcji wpływu promieniowania. Przykłady rachunkowe.	W_02
6-7.	Opory cieplne przegród złożonych. Przewodność cieplna materiałów budowlanych: wpływ radiacji, wilgoci, anizotropia. Wartości deklarowane i obliczeniowe.	W_03 U_01
8.	Stan wilgotnościowy przegród, kondensacja powierzchniowa, prawo Ficka, przejmowanie masy.	W_03
9.	Ruch wilgoci, współczynniki oporu dyfuzji, zależności kryterialne i analogia w procesach wymiany ciepła i masy, liczba i prawo Lewisa.	W_03
10.	Przenikanie pary wodnej przez przegrody, wyznaczanie niezbędnej grubości warstwy parochronnej.	W_03
11.	Ogrzewanie promiennikowe: zalety i wady tego sposobu ogrzewania, zastosowanie, budowa i rodzaje promienników, zasady wymiarowania.	W_04 U_02
12.	Podstawy akustyki: dźwięk i hałas, fala dźwiękowa. Moc, natężenie i głośność oraz ich poziomy.	W_05 U_03
13.	Słyszalność dźwięków, głośność, metody korekcji częstotliwościowej. Poziom wypadkowy i równoważny.	W_05
14.	Wysokość, głośność, barwa, tony proste i złożone, częstotliwości harmoniczne, pole akustyczne.	W_05
15.	Odbicie, pochłanianie, chłonność akustyczna, dystrybucja dźwięku, wskazówki i wytyczne projektowe.	W_05 U_03

2. Charakterystyka zadań projektowych

Wykonanie indywidualnych zadań projektowych

Nr zadania projekt.	Treści kształcenia	Odniesienie do efektów kształcenia dla modułu
1.	Zyski i straty ciepła przez promieniowanie i nasłonecznienie	W_01 W_02 U_01

		K_01 K_02
2.	Obliczenia projektowego obciążenia cieplnego obiektu wykonanego w technologii szkieletowej	W_03 U_01 K_01 K_02
3-5.	Zapotrzebowanie na energię - inwentaryzacja węzła ze względu na modernizację instalacji.	U_01 U_04 U_05 K_01 K_02
6, 7.	Projekt ogrzewania promiennikowego na przykładzie hali produkcyjnej.	W_04 U_01 U_02 K_01 K_02
8.	Chłodzenie sufitowe – projekt.	U_02 K_01 K_02
9.	Nawilżanie powietrza – obliczenia strumienia masy.	W_03 U_02 K_01 K_02
10,11.	Projekt zmiany obciążenia chłodniczego przy modernizacji obiektu.	W_05 U_02 U_05 K_01 K_02
12,13.	Analiza instalacji wentylacyjnej ze względu na emisję hałasu.	W_05 U_03 K_01 K_02
14,15.	Obliczanie i projekt przegrody z izolacją parochronną.	W_03 K_01 K_02

3. Charakterystyka zadań w ramach innych typów zajęć dydaktycznych

Metody sprawdzania efektów kształcenia

Symbol efektu	**Metody sprawdzania efektów kształcenia** *(sposób sprawdzenia, w tym dla umiejętności – odwołanie do konkretnych zadań projektowych, laboratoryjnych, itp.)*
W_01	Egzamin, projekt
W_02	Egzamin, projekt
W_03	Egzamin, projekt
W_04	Egzamin, projekt
W_05	Egzamin, projekt
U_01	Egzamin, projekt

U_02	Egzamin, projekt
U_03	Egzamin, projekt
U_04	Projekt
U_05	Projekt
K_01	Projekt
K_02	Projekt

D. NAKŁAD PRACY STUDENTA

Bilans punktów ECTS		
	Rodzaj aktywności	**obciążenie studenta**
1	Udział w wykładach	**30**
2	Udział w ćwiczeniach	
3	Udział w laboratoriach	
4	Udział w konsultacjach (2-3 razy w semestrze)	**4**
5	Udział w zajęciach projektowych	**30**
6	Konsultacje projektowe	**4**
7	Udział w egzaminie/zaliczeniu	**2**
8		
9	**Liczba godzin realizowanych przy bezpośrednim udziale nauczyciela akademickiego**	**70** *(suma)*
10	**Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje na zajęciach wymagających bezpośredniego udziału nauczyciela akademickiego** *(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)*	**2,8**
11	Samodzielne studiowanie tematyki wykładów	**5**
12	Samodzielne przygotowanie się do ćwiczeń	
13	Samodzielne przygotowanie się do kolokwiów	
14	Samodzielne przygotowanie się do laboratoriów	
15	Wykonanie sprawozdań	
15	Przygotowanie do kolokwium końcowego z laboratorium	
17	Wykonanie projektu lub dokumentacji	**15**
18	Przygotowanie do egzaminu/zaliczenia	**10**
19		
20	**Liczba godzin samodzielnej pracy studenta**	**30** *(suma)*
21	**Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach samodzielnej pracy** *(1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta)*	**1,2**
22	**Sumaryczne obciążenie pracą studenta**	**100**
23	**Punkty ECTS za moduł** *1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta*	**4**
24	**Nakład pracy związany z zajęciami o charakterze praktycznym** *Suma godzin związanych z zajęciami praktycznymi*	**49**
25	**Liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje w ramach zajęć o charakterze praktycznym** *1 punkt ECTS=25-30 godzin obciążenia studenta*	**1,96**

E. LITERATURA

Wykaz literatury	1. Budownictwo ogólne t.2, praca zbiorowa pod redakcją P. Klemma. Arkady, Warszawa 2005. 2. I. Ickiewicz, W. Sarosiek, J. Mickiewicz: Fizyka budowli : wybrane zagadnienia. Wydawnictwo Politechniki Białostockiej, Białystok 2000 3. L. Laskowski: Ochrona cieplna i charakterystyka energetyczna budynku. Oficyna Wydawnicza Politechniki Warszawskiej, Warszawa 2005 4. Keith J. Moss: Heat and mass transfer in buildings. London ; New York : Tylor & Francis, 2007 5. Morris Grenfell Davies: Building heat transfer. John Wiley & Sons, 2004. 6. Yunus A. Çengel: Heat transfer : a practical approach. McGraw-Hill, cop. 2003 7. Recknagel, Sprenger, Hönmann, Schramek: Kompendium wiedzy Ogrzewnictwo, Klimatyzacja, Ciepła Woda, Chłodnictwo 08/09. Omni-Scala 2008 8. J. Wyrwał: Termodynamiczne podstawy fizyki budowli. Politechnika Opolska, 2004 9. W. Szymański, F. Wolańczyk: Termodynamika powietrza wilgotnego: przykłady i zadania. Oficyna Wydawnicza Politechniki Rzeszowskiej, 2004 10. W. Zalewski: Projektowanie i eksploatacja systemów chłodniczych. Wydawnictwo Politechniki Krakowskiej, Kraków 2001 11. Z. Engel: Ochrona środowiska przed drganiami i hałasem. PWN, Warszawa 2001 12. Polskie normy
Witryna WWW modułu/przedmiotu	